Kolmanda isiku kinnimakstud lähetus

Tulumaksuseaduses ja töölähetuse määruses sisalduva kolmanda isiku poolt makstava päevaraha regulatsiooni läbivaks põhimõtteks on isiku võimalus maksta enda huvides füüsilisele isikule välislähetuse päevaraha ka situatsioonides, kus see füüsiline isik ei ole tema töötaja.

Sellisest võimalusest hoolimata peab kolmanda isiku poolt füüsilisele isikule päevaraha maksmisele eelnema selle füüsilise isiku lähetusse saatmine tema tööandja poolt. Töölepingu seaduse kohaselt saab töötajat lähetada vaid tema tööandja, mitte kolmas isik. Kolmas isik on eriregulatsiooni tähenduses üldjuhul lähetatut (töötajat või ametnikku) vastu võttev isik või asutus, kes ei ole lähetatule tööandjaks.

Kui kolmas isik soovib kasutada ettevõtte töötaja oskusi enda huvides ning tööandja ja kolmas isik saavutavad kokkuleppe, mille kohaselt on tööandja nõus saatma oma töötaja kolmanda isiku juurde või huvides lähetusse, peab lähetuse vormistama tööandja.

Töölähetuse määruse § 5 märgib, et juhul, kui töötajale maksab välislähetuse päevaraha kolmas isik, on tööandja kohustatud päevarahana maksma vähemalt töölähetuse määruse §-s 3 sätestatud alammäära (s.o 22,37 eurot) ja kolmanda isiku makstava summa vahe. Töötaja on kohustatud esitama tööandjale kolmanda isiku kinnituse päevaraha maksmise kohta või ise kinnitama selle saamist.

Töölähetuse määruse § 8 lõike 1 kohaselt kohaldatakse päevarahale või päevarahade summale töölähetuse määruse § 7 lõike 1 punktis 3 sätestatud piirmäära (s.o 50 eurot välislähetuse esimese 15 päeva kohta, kuid kõige rohkem 15 päeva kohta kalendrikuus ja 32 eurot iga järgneva päeva kohta) juhul, kui päevaraha maksab ainult kolmas isik või lisaks tööandjale ka kolmas isik, arvestades esimesena tööandja makstavat päevaraha. Seega tagatakse sellise regulatsiooniga see, et kolmanda isiku huvides lähetusse saadetud töötajale makstakse välislähetuse eest päevaraha vähemalt 22,37 eurot päevas ning maksustamisele kuulub päevaraha summas, mis ületab 50 eurot välislähetuse esimese 15 päeva kohta, kuid kõige rohkem 15 päeva kohta kalendrikuus ja 32 eurot iga järgneva päeva kohta. Seejuures võetakse esimesena arvesse tööandja makstavat päevaraha.

Üldiselt maksab töötaja oskustest huvitatud kolmas isik töötajale ise päevaraha ning kannab majutuskulud ja lähetusega seonduvad muud kulud (sõidupiletid, muud töölähetusega seotud mõistlikud kulud), kuid on võimalik, et sellised kulud kantakse ning päevaraha makstakse koos tööandjaga. Seega võib esineda olukordi, kus päevaraha maksab või majutuskulu kannab:

- ✓ tööandja
- ✓ tööandja ja kolmas isik
- ✓ ainult kolmas isik.

Kui majutuskulud ja lähetusega seotud kulud kannab või päevaraha maksab vaid tööandja, on ta kohustatud järgima piirmäärasid ning maksustama kehtestatud piirmäärasid ületavad summad.

Näide 1
Kui tööandja saadab töötaja välislähetusse ning maksab päevaraha 40 euro päevas, kuulub piirmäära ületav summa 8 eurot (40 - 32 = 8) tööandja poolt maksustamisele palgatuluna.(50 euro välislähetuse päevaraha piirmäär on kuus töölähetuse kohta ära kasutatud)

Näide 2
Kui tööandja ja kolmas isik lepivad kulude kandmises kokku selliselt, et tööandja maksab töötajale päevaraha 51,13 eurot ning kolmas isik kompenseerib tööandjale piirmäära ületava osa (19,17 eurot), tuleb maksuvaba piirmäära ületav summa siiski tööandja poolt deklareerida palgatuluna (50 euro välislähetuse päevaraha piirmäär on kuus töölähetuse kohta ära kasutatud).

Näide 3
Kui kolmas isik maksab töötajale ise päevaraha piirmäära ületavas summas (nt 44,74 eurot), kuulub piirmäära ületav summa maksustamisele kui väljamakse füüsilise isikule (TSD lisa 1 väljamakse liik 51). Kolmas isik ei pea piirmäära ületavat summat palgatuluna maksustama, kuna füüsilise isiku ning kolmanda isiku vahel puudub töösuhe.